

Ү Л Э, Ү Ө Р Ү Ү
БЫРААҢЫННЫКТАРА

Партийнай тэрилтэлэргэ

СПЕЦИАЛИСТАРЫ КЫТТА
ҮЛЭНИ ТУПСАРЫАХХА

«Тыа хаһаайыстыбатын салайар кадрдарын уонна специалистарын кытта үлэни тупсарыахха өрө-йуоналар, партийнай тэрилтэ соруктарын туһунан» ССКП райкомун иккис пленумун уураадын олоххо киллэрини туһунан боп-руоһу. Сүбүрүүскай аатынан совхоз киин аппаратынаады уонна Хатылы отделениетынаады партийнай тэрилтэлэр холбоһуктаах уопсай мунууахтарыгар кыһиник дьүүллэстилэр.

Мунууахха совхоз үрдүк уонна орто үөрөхтөөх специалистарынан хааччылыыта бачача тупсарыллыбыта баһысэмэ. Киин аппаратка уонна отделениета билигин 17 үрдүк үөрөхтөөх специалистар, ол иһигэр 7 зоотехник, 1 агроном, 2 экономист, 2 инженер, 3 ветврач үлэһиллэр. Маны сэрэ 21 орто үөрөхтөөхтөр бааллар. Аппаратка үрдүк уонна орто үөрөхтөөхтөр баһысэмэ. Маны сэрэ 21 орто үөрөхтөөхтөр бааллар. Аппаратка үрдүк уонна орто үөрөхтөөхтөр баһысэмэ. Маны сэрэ 21 орто үөрөхтөөхтөр бааллар.

Коммунистар сүрүн бөлгөмтөлөрүн кадрдары кытта үлэрэ баар итэбастарга, ситэ быһаарыллы иһин бопсургостарга туһайдылар. Билигин дараны сорох специалистар салайааччы-иниэтиччи буолар орууларын ситэтэ суох төлөрөллөр, нобилинэньэ ортотугар даһыааттар, лекциялары садаһтик өгөрөллөр. Көннүк иһин сылга зоотехнической курсууоһунан үлэһиттэр. Совхоз кылаабынай специалистара тт. В. В. Постников, В. Е. Афанасьев, П. С. Канустин, В. П. Чичигинаров алын специалистар үлэлэрин салайымылара уонна хонтуруоллааһыныра мөлхөх.

Хатылы отделениета ааспыт кыстыкка ханна да көспөккө мистэбэ кыстаата. Ол гынан бэрэн маныа сүөһү туһата суох олуутэ үгүстүк тарыста, үүтү ыһын тастары түстэ. Оттон совхоз урдунан, кыстык алта ыйын устата 173 сүөһү туһата суох оло. Племенной үлэ ыг-

тылымытын хэриэте. Бу барыта сүөһү интэниги специалистарыттан көрдөбүл наһаабын түмүгэ дикан ыйдылар мунууах кыттылаахтара. Механизаторскай кадрдары интэниги, үөрэтингэ үлэ буһатын ситэтэ суох ыһыттылар, киһилэр политической үөрэбинан дараны хабыллыбастар.

Коммунистар партийнай тэрилтэлэр бюралара, секретардары специалистартан кытаанах көрдөбүл туруорбаттарып, киһилэр отчуоттарын истиһини ситэ тэрийбастарын, тустуах үлэлэригэр чопчу быһааннаах буолууларын ситиспастарын, киһилэргэ көмөү ситэтэ суох өгөрөллөрүн баһысэмэтиллэр.

ДОНЕЦКАЯ УОБАЛАС. Маринской оройуон Карл Маркс аатынан колхозугар «Укрколхозпроект» институт Донецкайдаагы филиалын быраймаһынан тутуллубут үүт комплексэ үлэрэ иһир. 40, Коллекса 40 ыйылар уонна араас тутуулар бааллар.

СНИМКА: Карл Маркс аатынан колхозка үлэрэ иһирбэт үүт комплексин уопсай көстүүтэ.

ССТА Фотохроника.

КОМСОМОЛЬСКАЙ ОЛОХ

ЫЧЧАТТАР ҮҮНҮҮНҮ ҮРДЭТИИГЭ

Сүбүрүүскай аатынан совхоз Хатылытаады В. И. Ленин аата интэрилибита 50 сыла туолуу отделениетын комсомольскай тэрилтэтин ыччаты кытта холбоһуктаах мунууах ҮБСЛКС XVII съезин түмүктэрин уонна комсомольскай тэрилтэ соруктарын туһунан бопсургостуу кыһиник дьүүллэстилэр. Мунууахха совхоз салайааччылары кыттымын ыһыттылар. Даныааты комсомол райкомун секретара Т. В. Илев өгөрдө.

Комсомолецтар уонна ыччаттар патылетка тутуах сылыгар отделение сүбүттэн боро-дуускуйаны уонна сиртэн үүнүүнү ыһын быһааннарын толоруутугар ыччаттар орууларын үрдэтигэ көхтөөх калыктини ыһыттылар. Онуоха өрдүк улахан бөлгөмтөнү хонтуруонуйтан уонна өбүрүт аһыттан үүнүүнү ыһынны үрдэтигэ уонна сайынны көмгө көрүүнү-хараһыны тупсарыага туһайдылар, баар итэбастарга критическай этиһэри өгөрдүлэр.

Манна 2000 кв. метр ланнаах тепличнай хаһаайыстыба баар. Олоо агроном-овощевод комсомолка Людмила Антонова салайааччылаах ыччат-комсомольскай звенота тэрилиннэ. Бу хаһаайыстыба сааа тариллан араар салаатын сүһүөгэр туруорууну ыччаттар биир бөчүмнээх сорук быһытынан ыһыттылар.

Ыһыт бу теплицаттан 9,5 тонна үүнүүнү ыларга бэрэһилибит быһааны 10 тоннаан толорго хардары быһаан-эбэһастаһыты ыһыттылар. Мунууах кыттылаахтара комсомолга

В. И. Ленин аата интэрилибита 50 сыла туолуу уонна ҮБСЛКС XVII съезин уураахтарынаа өрө күүрдүүлэн туран, 10,5 тонна өрүрү үүнүүтүн ыларга уонна Ленин аатынан колхоз Амматаады тепличнай хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин социалистической куоталаһымыа ыһыттылар биир санаанан уугаах ыһыттылар.

Бу ыһырымга туруоруммут соруктарын толорор иһин теплицада үлэһиттэр ыччаттар улахан өрө көтөрүллүүлээхтик үлэһиттэр, быһата үлэ күөстүү өргүйар. Киһилэргэ туох наада буолар барыта, тракторыттан сипидола радиоприемника тийэ, хааччылыына. Манна үлэһиттэр комсомолецтар бары агроном-овощевод идэлээхтэр, өнөр үрдүк үүнүүнү ыларга араар чахчы баар. Кыһа-ыһаах кыһыттар, комсомолкалар Аня Христофорова — комсомольскай группиргэ, Аня Бархсанова, Еля Тимофеева, Маша Собакина, Дуля Захарова уонна ыччат, моторист Дима Фомина сарымарда эрдэттэн киһэ хойукка дьэри көхтөөхтүк, ырыа-тойук аргыстаах үлэһиттэр.

Отделениета маны таһынан механизатор Иван Говоров салайааччылаах хонтуруонуй үрдүк үүнүүтүн звенота 40 гектардаах ыһытын, бары агрономической дыһааллары олоххо киллэрэн туран, бүтүрдэ. Билигин звено чилиһикэрэ үүнүүнү көрүүнү-хараһымыа турунуулар.

П. МАКАРОВ.

Кылаабынайа—активность, дьулуур

Эрилик Эристын аатынан колхоз Хадаардаады участвата орто звено салайар кадрдарынан уонна специалистарынан сүһүүннэ сөптөөхтүк хааччылан олохторун баһысэмэ туруулар, ССКП райкомун иккис пленумун уураадын олоххо киллэрини соруктарын туһунан бэйэлэрин уопсай мунууахтарыгар дьүүллэһэллэригэр коммунистар сүрүн бөлгөмтөнү биирдик специалистар үлэлэригэр баар итэбастарга туһайдылар.

Манна племенной үлэ, ыһагы буоһатыы, искусственинай спэциализация уонна сүөһүгэ аһыттылаах тутуулар быһааннык ыһыттылааллар. Государствода туттарыах сүөһү орто ыһааһына колхоз бары атын участватырыттан ланна наһаах. Сүөһү ыһаах үлэлэрин механизация-

лаһымыта хаалыы баар.

Бу үлэхэргэ осеменатордар К. А. Григорьев, П. Н. Титов, Хордада племенной үлэ зоотехника М. В. Никитина мөлхөхтүк үлэһиттэр, сыһыһыттар звеноларын салайааччы Н. И. Николаев учуоту-отчуотунаах бопсургостуу сирдээх критикада тардыллыһылар. Көннүк сылларга Хадаарга сиргэ өгөрүү үлэтэ аһына бэрбастара, хөдүһа-да дуһаны, талаады уонна баһымаады тыаны солорон бэрэһэтигэр туһаага таһааран иһин ситиһилибастаа, маннааха колхоз мөлвөрүтэ Д. Д. Назарев сөптөөх кыһааннытын уурбастаа көспөһүннэ турда.

Мунууах специалистары кытта үлэни тупсарыахха кыһаа соруктары туруурда.

Сир үрдүгэр эйэ туһугар

Москвада Бауманскай быһаардымыр уокурук быһаардыааччыларын быһаар миннээди мунууахтарыгар ССКП РК Генеральнай секретара таһаарыс Л. И. Брежнев тыл аһыттыттан ыла хас да хонук аһа оһустан, оттон киһи этиһитин «сөптөөһүннэр бийиһи планетабыт бары уһуктарыттан салтып көлө тураллар. Киһи өнүүк интэриһиригэрэ биллэр: бу этиһгэ коммунизм» тутууга советскай норуот сүһкэн ситиһилиһит, Советтар дойдуларын салгыы сайдыһын, историдаа урут өссө биллэ иһик киһи даһаһынаах уларыһылар дыһа-ти-көрө кэскиллэре баһысэмэти эрэ буолбатахтар, киһиэхэ сир үрдүгэр эйэни бэрэргөтөр, тыһааһын сымнааһынын төһүүбэт өгөрөр, «тыһыны сөһин» дыһи буолааччылар уодаһынаах баһааннарын төрөр быһааччы суаллар ыһыһыһылар.

Бачаат прогрессивнай органныра, араас дойдулар политической уонна общественнай деятельлара бу этиһгэ баар баһаһыһыһаар ойэ иһаһинэ социализм иһин, национальнай тутуулаа суох

буолуу иһаһинэ социальнай сайдыһа иһин ситиһилиһэ охсубууга улахан суолталаахтарын баһыһыһылар. Онуоха ССКП XXIV съезинан туруоруллубут Эйэ программатын олоххо киллэрини-га, Советскай Союз, социалистическай бийргэ доһөрдөһүү бү-

түнүүтүн модун күүһүн уонна аһа дойдуга авторитетин бэрэргөтүүтэ Л. И. Брежнев түс баһытин убулуччулаах кыһаата бөлгөһүннэр.

ССКП РК Генеральнай секретарын этиһитин үгүс аһаһаһаах сөптөөһүннэргэ барыларыгар аһа дойдууады быһаһыны-майгыны тосту тупсарыһын ситиһэргэ туһуланан ССКП XXIV съезинан туруоруллубут соруктар ситиһилиһээхтик тасорулталлар, тыһааһыны сымнааһына дьулуһу аһа дойдууады, өрдүү Европада, сайдыы баһыһымыр-көһүлүүр көстүүтүнэн буолла дыһа ой-санаа этиһлэр. Үгүс ырытаач-

чылар иһини дыһа-чахчы историческай суолталаах ситиһин, социалистическай бийргэ доһөрдөһүү дойдуларын, ону, тэһа аһын дойдулар эйэни таһыһып күүстэрин сүбэлэһэн ыһтар дьулурудаах политикаларын ураты улахан суолталаах түмүгү быһыһытынан сымнаһыһылар.

Аһа дойдууады быһыһа-майгыта көһинни сымнааһа таһа-сыһыт үчүгэй өтүүһүн уларыһыһаар, дыһа баһыһитин, холо-бур, баһытин комментариһаарыгар Алжир бөһөһө, бастатан туран СССР уонна атын социалистическай дойдулар эйэни таһыһып политикаларын түмү-гүһүн буолаһаар. Франция бөһөһө бөлгөмтөнү Л. И. Брежнев Европатаады климат уларыһы-тыгар Франция, ол көһинитан ГФР политикаларыгар кырды-гынан көрөргө таһыһытын үүнүүтэ кырата суох «оруул» оһоһоо-бутун, онуоха Де Голль, Пом-пиду, Брандт курдук политическай лидердэр, ону тэһа киһи-лэр тирэһирбит күүстэре саарба-да суох өһөлөөхтөрүн туһуан ыһаат тыһаарыгар туһайар. Со-ветскай Союзна, дыһа ыһар

Франс Пресс агентствэ, Франция уонна ГФР саһа лидердэрин— президент Жискара д'Эстан этиһаһа канцлер Шмидт бэйэлэ-рин киһилэриниһаары савалаа-быһтарып харыһымыр уонна салгыһы санааһаар өйдөһүнү уонна эһиэ иһиниһа санааһыны көрөһ. Үгүс комментатордар Европаны бөһө эйэ уонна кө-дүүстөөхтик бийргэ үлэһэһин эһаһыгар кубулуутууга савалам-мыт прогресс салгыы барара уонна билигин Женевада иһкис эһаба бара турар Европатаады бүтүүтүн уопсай сүбэ мунууах ситиһилиһээхтик түмүктөнөһө бүт-гүчү наадалаадын бөлгөһиһа-лар.

Сөптөөһүннэргэ уонна коммен-тарийдарга улахан бөлгөмтө иһи-ни тэһа Л. И. Брежнев этиһитин эйэни харыһаһыһына уонна сир үрдүгэр политическай климаты тупсарыага сүһкэн суолталаах советскай-американскай сымнаа-һаһыһаары таһыһаар өттүгэр туһайыһаар, СССР уонна АХИ —аһа дойду иһкис бөдөһ державаларын иһкис ардыларынаады сымнааһаһыһаарга тосту өһү-лүү көһинни сымнааһа саамай дьөһүннээх тас политическай собыһиһаартан бийргэһэһиниһа буолла. Москвада, советскай уон-

на американскай салайааччылар үһүс көрсүһүүлэре буолуохтаах куоратыгар, АХИ президеһа Р. Никсон кэлһэн ара иһиһиэ Л. И. Брежнев иһи темада этиһгэ төһө иһиниһа интэриһиригэрэ ол иһин өйдөнөр. Комментатордар Л. И. Брежнев советскай-американскай сымнааһаһыһаары салгыы тупсары кэскиллэригэр сымнааһаах тыһаар оптимисти-ческай тоннаахтарын ыһааллар. «Л. И. Брежнев, дыһа баһыһиһа Америка хаһыата «Балтимор Сан», президент Р. Никсон кытта буолаары турар үрдүк таһыһаах көрсүһүүгэ оптимизмаахтык сымнааһаһаар».

Л. И. Брежнев этиһитин ком-ментируйдуулаарыгар үгүс тас дойдулардаады политическай кэ-тэһа көрөөччүлэр бөлгөмтөнү киһи реализм өрөгөйдүүрүн иһин «аһа дойдууады сымнааһа-һыһаарга сирдээх ой-санаа өрөгөйдүүрүн иһин охсубуу чөп-чөһи буолуу суоһа» дыһа түһү-тэһиһиһаар туһайааллар. Оһу сэрэ киһилэр киһи «тыһааһын сымнааһына көхтиһөт буолуох-таах, бийиһи ол туһугар охсубу-оһуһуһу» дыһа тыһаарын бөлгө-һиһаар.

В. СЕРОВ.
(ССТА).

Мугудайдар ыгырыларын өйүүлэр

ЭРЭЛЛЭЭХ ДЬОН

Бу үтүө бачымы Эрилик Эригийн аатынан колхоз Хадардаады биригээдигин бастууктара истинтик бийирээн туран, бийирин ийиллеригэр үрдэттигэбит эбэһээтэлиститибани ылыммылар. Манна субан сүөһүнү уоттар ээһонот оһыттаах бастуук С. И. Протодьяконов салайар. Киниэхэ бастууктарынан Г. З. Зазаров уонна Н. В. Осипов сыһаарыллыбыттара. Үһүн дараһы колхозка бөрт албах сым үлэһэбит, араас кыһарданнаах дымдар күчүмэйдэрин туораабыт, төлбүт күрдүк лоп-баччы үлэһит дьон.

Звено үлэһиттэрэ 400-төн таһа сүөһүнү Бабада үрөүр кининнэн көрөллөр-истэллэр.

46 ТОННАНАН ОРДУГУ

Н. А. Павлов ааспыт кыһын 105 үйбэр сүөһүнү көрбүтэ. Итилэр хас биридинилэрэ суукка ахсын 250-нүү грамм улаатаннар, үс ыйга 22,5 кг төлөһү-бүттэрэ. Онон тохсуннуута ити сүөһүлэри өлөрөн госуларствога туттарыыта, былааннамытылаарар, 236 центнеринэн албах өт ылыммыбыта. Бу—сыралаах үлэ үтүө түмүгэ.

Мугудайдар ыгырымыларын совхоз Хатылытаады өрдөлөнө-түмүгэр Н. А. Павлов салайар ээһонотун бастууктара эмиэ улахан сөгөөриннэн көрүстүлэр. Иван Анемподистович Павлов бийтэ сэттэ сым үлэһэбит оһыттаах киһи, нэһилиэк Советтин депутаты, коммунистическай үлэ үдэрингэ. Звенога бастууктарынан коммунист Н. А. Чичигинаров, ыччат Петр Павлуцкий аламмыттара.

Иван Анемподистович салайыт звенота ааспыт сайын 410 сүөһүнү тутан, биридин төбө сууккатаады эбиллиитин 812-лүн граммга тиэрдибитэ. Оттон быһыл үһүн барыта 460 сүөһүнү бастууктухтара уонна хас биридинлэрин суукка ахсын 834-түү грамм улаатыннарар, сезон устата бири сүөһү 100 кг төлөһү-лэрин ситиһэргэ, туппунт сүөһү-лэрин 95 бырыһыанын госуларствога үрдүк уойуулаабынан туттарарга сорукутанылар. Итин сэргэ 300 центнер бастык хаачыстыбалаах оту сөбүтүөннэ-лэргэ, бири километр усталаах остеоһо бүтэин тутарга, 5 километрдаах сиргэ эргэ бүтэин аромүүнүүргэ ылыннылар, 35 гентарга күөх үүнээһини ыстылар.

Сүөһүнү уотууга Субуруускай аатынан совхоз ортотунан ман-нык эбэһээтэлиститибэлэрдээх: сууккатаары улаатыннарары 750-нүү грамм, госуларствога 70 бырыһыанын үрдүк уойуулаабы-

Калинин аатынан колхоз Төһөй Дирининээди биригээдигин субан сүөһүтүн бастууктара И. Г. Нестеров уонна А. П. Попов эт өһөһуутун дэлэтэр туһугар сайынкы түөрт ыйга үрдэтиллибит социалистическай эбэһээтэлиститибани ылыммыттара уонна оройуон бары хаһаайыстыбаларын субан сүөһүтүн бастууктарынан куоталаһыыга ыгырыбыттара. Кинилэр сезон устата бири төбөнү 106 кг төлөһүтэргэ, госуларствога атылларар сүөһүнү 95 бырыһыанын үрдүк уойуулаабынан туттарарга сорукутанылар.

Кинилэр маршруттарык өһөһу-тан, бийэлэрин ис кыахтарык суоттанар көрөн-баран, биридин төбө сууккатаады эбиллиитин 800 граммга тиэрдэн, сезон устата 96-ллы килограмм төлөһү-йэллэрин ситиһэргэ сорукутаны-лар. Бастууктар туппунт сүөһү-лэрин күн айы көрийэн, хайдах дьүһүннээх ханнык сүөһүлэр бийэ-бийэлэрин кытта төрдүһэл-лэрин, ханан хайыскалланан сым-дыах курдуктарык көтөөн кө-рөллөр. Аны хаарчахтарык кө-рийэн көрөллөр, сууалубут-тох-тубут өттүн, сүөһү тахсыахха айыллаах сирдэрин аромүүннөн биэрэллэр. Мантан сайын өһү-рүк куйаастар түстөхтөрүнэ уон-

на үөн-көйүүр хойуннарык ки-нилэр түбүктэрэ өссө элбигэр. Онон сүөһү сөрүүкүүр табыта-таах хаахаларын өһөрүөххэ, түп-төлөһүннэри тэрийиэххэ наада. Бу үлэни тэрээһиннээхтик ытырарга бастууктар билигиннээн бэлэм-нэнэллэр. Онон хаарчахтарык аттыгар үрдүтүн өлөрөн үлэ-нииллэр. Кинилэр сезон устата сүөһүлэрин ити курдук көрүөх-тэрэ-истиэхтэрэ.

Бастууктар ити ылыммыт үрдэтиллибит эбэһээтэлиститибэлэ-рин төлбөрү туһугар бийэлэрин-тэн түгүлүтүлэри барытын өһө-рөр үтүө былаахтар. Оннук да-раһы сорукутанан үтүө суобас-таахтык үлэһин-хамсы сымды-лар. Быһата Хадар биригээдигин уотуллар сүөһүтэ эрэллээх дьон ийиллеригэр баар.

Н. ДЬЯЧКОВСКАЯ,
старшай биригээдигир.

Одесскай уобаласка өһөрүөт аһын хомуру үгэһинэн тү-рар.

СНИМOKKA: Одиссопольскай оройуонига өрдөтөөдү зап-тыһытаны хомуруу.

Н. ПАВЛЕНКО фотота.

А АСПЫТ сайын дөйүтэ от үүммэккэ совхоз Сылан-наады өрдөлөнөтүн рабочайдара урут өйдөрүгэр-санааларыгар да-даны орустаран көрбөтөх сир-дэригэр, Уус-Маайа оройуонугар, Нуотарада тийэн өттөө-бүттара. Совхоз хөрөһөр муос-таахтарык, сыспай сиилээхтэ-рин хайдах эмиэ ыһан өттөөк-мастаан сым таһаарык сорука турбута.

„ЧОЛБОН“ ЫЧЧАТ - КОМСОМОЛЬСКАЯ

Кылааннаах кыһын кыһары-йан көлбөтүгэр тайылданнаах сирдэртэн оту таһык, дүлганы тийэни түбүктэрэ эрийбитэ. Онон дээ аһыгы модун техника та-һыныкы тутар өрдөлөнө меха-низатордара быһаарар орголу ылыбыттара. А. В. Макаров, Н. Н. Пермяков курдук оройуонига биллэр чулуу механизатордар ДТ-75 маркалаах трактордары-нан хараһа түһүү дара уоту-лан тохута көтүтөн, сырдык кү-нү сылдалланнаах үһүл айа-нарынан аралдытынан ыраах үрэх бастарыттан оту таһыыга күрүөмнээхтик үлэһэниэр, от-тон Н. З. Макаров фермалары көрийэ сымдыан дүлганы кыр-батыһа үгүстүк түбүктүрэн, Ой-бон Күөлүн ферматын икки хо-тонуугар Павел Павлов коопһөр-бө өһөһуутун далай тутан кы-

һалдалаах кыстыгы өтөһүө туо-раан, күөх сирингэ үгэһинибит. Ойбон Күөл ферматыгар күһүн-нү өттүгэр орто оскуоланы бү-тэрбит кыргыттар үлэһэбиттэрэ. Ол иһин «Чолбон» ыччат-комсо-мольскай фермадан аатырбыт. Кырдыга дараһы, кыһыа ма-ны кытааны кыргыттар кыһа-дыһа хаамсар аһытылы тиһ-төөх хотоннордөөх үрүк илгэни дэбиличчи үрүлүтэр сирдэрин

итинтэн аһын сиволитическай ла-тынан ааттыахха сатамыат.

Бу хотон ситэ механизация-лааматара. Маныыксыттар по-һуому күрдүн чөмөхтөөбүттэрин Инокентий Ноговицын, Влади-мир Макаров, Петр Дьячковскай өһүһунан тийэллэрэ. Сүүрбөчтө маныыксыт сүөһүтүн поһуомун таһыа эмиэ бийтэ тусна түбүк. Оттон кыргыттар А. Докторов, Н. Дьячковскай, Ф. Ноговицын, А. Попов, Т. Посельская, П. Сивцева, К. Трофимова, Т. Попо-ва, В. Макарова у.д.а. маны-ныксыт үлэһиттэр аан бастагыт-тан ик сүрөхтөрүтүн илсыйыт-тара, эдэр, комсомольскай эри-минэн үлэһэбитинэн барытта-ра. Бары илэһэтик өлөрбүттэ-ра, бийэ-бийэлэригэр көмөлөһө-лүттэрэ. Оннук өйү-санааны уонна үлэһи-хамсыка үтүө сы-һаманнаах буолуу тыһыны ээр-дэргэ старшайдара М. П. Виноку-рова хара маннайгыттан иһэр-бита. Кыргыттарга оһыттаах маныыксыттар А. Окошенико-ва, А. Макарова, А. Налайхова сүбэһэн-амаан көмөлөсүттэрэ.

«Чолбон» ыччат-комсомоль-скай ферма ити үлэһиттэрэ би-лигин сөрөхтөрө үрдүк үөрөххэ киирээри бэлэмнээ сымдылар. Оттон Атаһа Попов, Пелагея Сивцева, Февронья Ноговицына, Клара Трофимова, Татьяна По-сельская салгык үлэһин хаа-дылар. Кинилэр Таандара фер-матыгар сайылаан өлөрөллөр. Күөх сайын биэрэр быһагыт толору туһанан уонна эриликтер сайынкы түөрт ыйга ылыммыт үтүө бачымыннар иһөөн, таан-даралар үрүк илгэни дэбиличчи ыһага сорукутанылар.

В. БАШАРИН.

Түмүктэрбит уонна сорукуттарбыт

А. Е. Кулаковский аатынан Чурапчы адыс кылаастаах оскуо-латын педагогическай коллекти-ва, 1973—1974 сс. үөрөх ды-дылыгар үһүс сылын Москва үчу-талларын бөлөрүн «Хас биридин үөрэнээччигэ — чин уонна ту-руктаах билиини!» диги ыгы-рытын өйөөн, үөрэнээччилэр кылаастарыгар иккис сылга хаалымыларын мунутуурдук ач-чатарга туһаайан үлэһээтэ. Ити-ни таһа пионерскай уонна комсо-мольскай тэрилтэлэргэ В. И. Ле-нин аатын иһэрин 50 сыла туу-луутунан үөрэтэр-китэр үлэни тосту тупсарык сорука туруору-лубута. Оскуола бары үчууталла-ра, ити эһиһэтээх сорукутары быһаарык ыккитиһан бийа пед-агогическай мастерстотун үрдэ-тин, методическай уонна полити-ческай билиитин дирижэтик буо-ларын өйөөн туран, сым устата быһаарыахтык үлэһээтилэр,

үөрэнээччилэргэ биридикилээн кө-мөнү утумнаахтык өһөрүдүлэр. Дээ итилар түмүктэригэр бы-һыгы үөрөх дыдыгыгар үөрэнээч-чи кылааска, иккис сым хаалыы-та балаһа аччатылыһына, үчү-

гайди үөрэнэр өһөлөр ахсаанна-ра эбиллиһэ. Ол курдук, үөрөх дыдык түмүгүнэн 379 өһө-ро сыана түрбүтүттан 363-һэ үөрөнмүт кылаастарын бүтэрдэ-лэр, 8 үөрэнээччи күһүмүгү сору-дамы ыһа—онно үөрөһи билии билигин түмүгүнэн 96 быры-һыанга таһыһта, 13 өһө туйгун, 105 өһө наар «5» уонна «4» сманаларынан үөрэхтэрин түмүк-тэтилэр.

Оскуола 27 үчууталыттан 12-тэ бийэлэрин үөрэтэр кылааста-рыгар уонна предметтигэр ик-кис сым хаалыыны суох өһөрү-дүлэр. 10 үчууталга биридин оро ситиһпэтэ. Итинтэн көстөрүн курдук, оскуола педагогическай коллектива иккис сылга хаалла-рыта суох үлэһэһин проблема-тын быһаарыыга адыс чутас ту-рар.

Бу ааспыт үөрөх дыдыгыгар үөрэтэр үлэни тупсарыыны тэһи өһөлөрү кытта кылаас тас өттү-гэр араас көрүмнээх иитэр үлэ-лэр ыһатыллынылар. Ол түмүгэр оскуола быһыгы предметнай олимпиадаларга үһүс, пионерскай уонна туристическай слеттарга бастагы, адыс кылаастаах оскуо-лалар комплекснай спартакиада-ларыгар эмиэ бастагы нистэлэри ылар ситиһтэ.

Кэлэр үөрөх дыдыгыгар оскуола

коллектив оһону иити бопһу-руоһугар сүрүн болдомтотун уурай үлэһиттэргэ былаанналар. Ол курдук, 1974—1975 сс. үөрэтэр-иитэр үлэ былааннагар сол түбөһиннэрэн балаһа ыйын бастагы аһарыгар «Комсомол XVII сьезин уураахтарык олох-хо киллэрини педагогическай коллектив сорукутара» диги боп-пуруоһу илгэһик дьүүлэһиһи-нит, туһааннаах дыһааллары бо-лэһиһиһит.

Үөрөх сана дыдыгыгар бэлэм-ниһи үлэни оскуола үлэһиттарын күүһүнэн бэс ыйын 3 күнүттэн сагалалтыбыт. Үөрөнэр кө-рүстүлэр аромүүннэрин от ыйын 25 күнүгэр диэри бүтэриһиһит. Би-һиһи кыахыт таһынан үлэһи спортзал аромүүнэ буолар. Ма-ныаха Чурапчы сельскай Советтин исполкомун өттүттэн көмөнү күүтэбит.

Г. НАРДАШЕВСКАЯ,
оскуола директора.

